

KABÁTOK
ruhák legszebb
kivitelben
olcsón
SPITZER
& Co.
női kollekció és női
szabóságában
Blv. Reg. Ferdinand 3

NAPLO

Ára 3 lei

1936 év
összes
rádió
ajándékolt
Musica
árusítja
olcsón
kedvező
részletfizetésre is
Bulev. Regele Ferdinand 9.

Előfizetési árak: Helyben negyedévre 180 Lei, egy hóra 60 Lei. — Vidékre: negyedévre 210 Lei, Egy hóra 70 Lei
Szerkesztőség, kiadóhivatal és kölcsönkönyvtár: Str. Regele Carol II. 9. Telefon szám: szerkesztőség és kiadóhivatal 21

Oradea kedd, január 14.

Főszerkesztő:

FEHER DEZSÓ 1898—1935

Felelős szerkesztő: KUNDA ANDOR XXXIX évf. 10 sz

A belga miniszterelnök új béketervet terjeszt a nagy- hatalmak elé

**Az angol minisztertanács nem sürgeti az olajtilalom
bevezetését a béke érdekében**

Londonból jelentik: A béke helyreállítása érdekében a diplomáciai tevékenység folyik tovább, a Brüsszelből érkező jelentések szerint a béke mozgalom középpontjában Erzsébet özvegy belga királyné áll. A belga miniszterelnök: Vanzeland újabb béketervet dolgozott ki. Eszerint a hadviselő felek fegyverszünetet kötnének és ezalatt a népszövegeti bizottság a helyszínen, a keleti hadszíntéren tanulmányozná a kérdés végleges megoldását. A tanulmány alapján készítenék el azokat a terveket, amelyek Abesszínia gazdasági helyzetének a fellendítését célozzák.

A Londonból érkező jelentések szerint az angol kormány tagjai karácsony után most tartják meg az első minisztertanácsot, az aktuális belpolitikai kérdések mellett tárgyalják Anglia egyiptomi helyzetét, valamint az olasz-abesszín viszály ügyét. A kormányhoz közelálló körök úgy tudják, hogy az angol miniszterek nem sürgetik semmi esetre sem az olajzárlat bevezetését, annál is inkább nem, mert az angol kormány tagjai még vannak győződve arról, hogy az olajtilalom könnyen kibontakozhat az európai háborút.

Zuhogó esőben megerősítik hadállásaikat az olaszok

Rómából jelentik: Eritrea fennsíkján nagy viharok dühöngenek. Abesszínában folyton esik az eső. Takazze vidékén az eddig sekélyes vízi patakok két méter magasságra megdagadtak. A jelenleg uralkodó esőzés a kis esők időszaka, amely körülbelül egy hónapig tart. Ezután szép idő fog uralkodni egészen április végéig és ezt a nagy esők időszaka fogja követni.

Aszinarából jelentik: Az olasz hadállásokat az abesszín harctereken megerősítik, hogy az esőzéssel szemben megvédjék azokat. Ezenkívül nagymennyiségű élelmiszert halmoznak fel az állásokba.

Az olasz sajtó szerint Tigrében kettős munka folyik és pedig egyrészt az esős időjárásal szemben az állások megerősítése, valamint a hadtáp vonal berendezése.

A Szomáli földön szenvedett vereségek után az abesszín csapatok most már nagyobb óvatossággal és lassan nyomulnak előre. Dessiébe az abesszín főhadiszállásra vezető utak teljesen ingoványosak.

Rómából jelentik: Míg az esőzés miatt az abesszín harctereken kényszerű szünet van, addig a diplomáciai tárgyalások tovább folynak. Drumond római angol nagykövet szabadságát megszakítva rövidesen Rómába érkezik. Ebből azt következtetik, hogy Drumond az angol kormány megbízásából tárgyalni fog az olasz kormánnyal, még pedig a Népszövetség összehívása előtt. Csupán azt nem lehet tudni, hogy a megtorlások megszigorításáról, vagy pedig békejavaslatról lesz-e szó.

Japan minden erejével engedményeket akar elérni a londoni tengerészeti értekezleten

Tokióból jelentik: A japán minisztertanács vasárnap éjjel tartott értekezleten a londoni haditengerészeti konferencián szereplő japán küldöttségnek szóló utasításokkal foglalkozott. A minisztertanács után a tengerügyi értekezlet foglalkozott az utasítások ügyével és a minisztertanács döntését helybenhagyta. A tengerügyi értekezlet után Okada miniszterelnök a császárhoz ment kihallgatásra, aki szintén jóváhagyta a londoni kiküldötteknek szóló utasításokat. A londoni japán küldöttséghez kábel útján juttatták el a rendelkezéseket.

A Reuter iroda a japán minisztertanács tárgyalásával foglalkozva azt írja, hogy japán minden erőfeszítést megtesz, hogy a londoni értekezleten ott maradjon, még ha ez az elhatározása lehetetlennek is látszik. Leg

főbb célja az lesz a japán küldöttségnek, az utasítások értelmében, hogy eredményt érjen el a londoni tengerészeti értekezleten, legalább a mennyiség korlátozása tekintetében és hogy egy megfigyelőt hagyjasson vissza legrosszabb esetben az értekezleten.

Londonból jelentik: A Daily News értesülése szerint az angol haditengerészet költ ségvetését nagyobb összeggel felemelték, hogy két új nagy csatahajót építsenek. A legközelebbi öt év alatt kilenc hasonló nagy hadihajót, három cirkálót, kilenc torpedó rombolót és több tengeralattjárót akarnak vízre bocsátani.

A lap szerint az angol kormánynak ez az újabb hajóépítési programja a londoni haditengerészeti értekezlet összeomlása miatt vált szükségessé.

Legfrissebb emigránsok

A nyugtalan Európa lázverte testén telőva tanácstalan tömegek imbolyognak: az emigránsok. Hazátlanul, gyökértelenül húzódnak meg itt-ott, ahol megtűrik őket és gyorsan szedik a sátorfát, ha a rosszkedvű vendéglátó állam valamiért megharagszik rájuk. Kétségkívül nem nagy gyönyörűség kiveri kutya módjára bolyongani, pénz nélkül, existencia nélkül, vakmerő salto mortallékkal átmenteni nyomorúságos életüket egyik napról a másikra. A politikai fordulatok szinte valamennyi európai államban kitermelték a menekülésre kényszerült elemeket, mert most olyan világot élünk, hogy a politikai elvek életveszélyesek és ha bármely oknál fogva az ellenpárt győz, akkor a másik, kevésbé szerencsés dudásnak ki kell vonulnia a csárdából.

Oroszországból a cári uralom és a Kereszty-forradalom exponáltjai menekültek el fejeveszve és szétszóródtak a különböző országokban. Olaszországból az antifascistákat dobta ki a magából. Németországból a zsidók, demokraták, szocialisták, kommunisták hagyják el tömegesen. Magyarországból az októberi forradalom és a proletárdiktatura szereplői kerültek emigrációba. Jugoszláviából a horvát szeparatisták, Csehszlovákiából az autonóm szlovének egyrésze, Görögországból a venizelisták és republikánusok, Ausztriából a náci és kommunisták, Spanyolországból a monarchisták szóródtak el a világba, de van az emigránsok között rengeteg örmény, kínai, ukrán, észt, litvániai és sok más nemzetiségű. Legnagyobb részük politikai menekült, akik Nansen-utlevéllel sodródhatnak egyik országból a másikba, többnyire földhözragadt szegény emberek, akik alaposan ráfizettek politikai hitvallásukra, vagy osztályhelyzetükre, esetleg felekezeti hovatartozásukra. Pórujárta emberek, akiket a gyengébb és legyőzött félnek kijáró részvétellel kezelnek és kelletlenül bár, de megtűrik őket egyes országokban. A politikai menekült ma már megszokott jelenség és sehol sem kelt nagyobb feltűnést.

Most azonban egészen különös emigráció szí várog Amerika felől Európába: menekülnek a milliomosok, a nemzeti hősök, világhírű személyiségek az Egyesült Államok területéről. Az anarchia elől menekülnek a „nyugalmas” európai országokba. Otthagyják hazájukat, amely mérhetetlen vagyont, megkülönböztetett megbecsülést, tulajradó szeretetet ad nekik még ma is, csak éppen az életük és hozzátartozóik élete nincs biztonságban odahaza. A gangster-uralom erősebbnek bizonyult az Unió kormányánál, a mely karhatalmi szervezeteivel képtelen megvédeni a gangsterek ellen Amerika nagyjait. Nem az ijedős milliomosok idegessége kergeti át az Océánon a kinekekkel megakodva érkező menekülteket, hanem a közbiztonság teljes csődje, amely nem képes megakadályozni a napról-napra, újból és újból megismétlődő merényleteket, emberrablást és a nyomatókosan fenyegető zsaroló levelek áradását. Az amerikai milliomosok és hírességek már annyira nem bíznak a rendőrségben, hogy valamennyi saját külön védőőrséget szervezett a maga és családja testi épségének megvédésére. Amerikában való ságos foglalkozási ág lett a testőrség, amely markos, bátor emberekből áll és jobban fizetik őket, mint a rendőrtisztákat. De a gangsterek hatalma és elszántsága ellen ez sem bizonyult

komoly védelemnek és Amerika nemzeti önértékelésére kellett vágnia azt a mérhetetlenül megalázó pofoncsapást, hogy Lindbergh ölébe kapva még megmarad gyermekét, kézenfogva feleségét, sürgősen átvészelt az oceánon — immár másodízben.

Lindbergh első átkelése sokkal romantikusabb, dicsőségesebb volt. Fejébe csapta zsírdi-kalapját, macskájával és csirkecsontjaival beült a repülőgéphez és elsőnek repülte át az Oceánt. Így lett a nyurga, félszeg kamaszból nemzeti hős, ezredes, dúsgazdag korifeus és boldog családapa. Amerika szinte érdemén felül bálványozta a vakmerő pilótát és szinte örjögött a dühtől az egész hatalmas birodalom, amikor galád orgyilkosok megölték a Bébít. A nemzeti hős, aki fűtyörészve lebegett ég és víz között és percenként szembenézett a halállal, rémülten vette észre, hogy a nagy imádat közepette védtelenül és kiszolgáltatva áll család-jával együtt a gangszterek revolvercsöve előtt. És a nyakigláb ezredes otthagya a dicsőséget, rajongást, csapat-papot: elmenekült másodszülött gyermekével, — eljött emigránsnak Európába.

Megfélemlítő hatása volt Amerika legnépszerűbb és legvakmerőbb emberének ez a lépése az ottani mililomosokra, akik most már csoportosan hajóznak át Európába és mentik át a gyonukat és életüket a „biztonságosabb” partokra. Ezt az emigráns társaságot járt kapukkal fogadja Európa minden állama, mert ezek nem elveket és politikai hitvallást hoznak magukkal a kofferjeikben, hanem effektív valutát, ilyen emigránsokat szívesen látunk, csak tessék uraim, minél számosabban. Ott van közöttük Marlene Dietrich nagyságos asszony is, aki megszámlálhatatlan mennyiségű dollárt keresett Hollywoodban azzal, hogy elzúllott, rézszeg uccai nőnek adta ki magát a felvívógép előtt és hosszú szipkája mögül kéjes pillantásokat hajigált a férfiakra. Őt is megfenyegették a gangszterek és nem győzte fizetni a detektíveket, akik a kislányát őrizték éjjel-nappal. Még Dietrich asszony is meglegte, hogy nemcsak a stúdióban, hanem az életben is banditákkal legyen dolga.

Ez a tömeges menekülés kétségtelen bizonyítéka annak, hogy az Egyesült Államokban közbiztonsági anarchia uralkodik. Hiába féltelmes az amerikai flotta, hiába tökéletes a léghaderő, fityinget sem érnek a tankok, a messze hordó ágyuk, ha az állam a saját polgárait sem tudja megvédelmezni velük a ki tudja már hányas számú közellenségekkel szemben. Az Al Caponék, a Dillingerek uralkodnak most Amerikában élet és halál felett. A munkanélkülek, a szociálforradalmárok és a kereset nélkül maradt szeszecsempészek földalatti serege egyre szervezettebben, vakmerőbben veszi fel a küzdelmet a gazdagságba szédült trösztvezérek, iparmágnások és az ő biztonságukat védő erőszak szervezetei ellen. Taktikusan a vezéreket, az irányítókat akarják eltávolítani a helyükről, ha másként nem megy, gyilkosság árán is. Egyre világosabban bontakozik ki ez a tendencia és egyre fenyegetőbbé válik a helyzet Amerikában. A pénz fejedelmek, a hatalom urai személyes biztonságukat megrendítve, rémülten menekülnek tengerentúrra és az anarchia egyre tempósabb léptekkel közeleg a pánik, a végső fellendülés felé.

GÁRDOS SÁNDOR

Vállalatok figyelmébe!

A nemzeti munkavédelemről szóló törvény rendelkezése értelmében január hónapban benyújtandó deklaráció blanketta kapható a

MERKUR nyomdában

Str. Alexandri 11. Telefon 886

SIPOS és REICH cégnél

A Pajor szanatórium (Budapest, Vas utca 17.) ügyében felvilágosítást nyújt szíveskedve a Corona gyógyszerár, str. Clorogariu.

FORUM MOZGO Jön! Jön!
Edgar Wallace világhírű regénye

Az áruló

Befejezték Niemerover főrabbi merényletjének a kihallgatását

Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, Niemerover bucaresti főrabbi ellen merényletet kíséreltek meg. Ezzel a sainálatos eseménnyel kapcsolatban a belügyminiszter a következő hivatalos jelentést adta ki:

— Niemerover főrabbi ellen, amikor a lakásáról istentiszteletre templomba indult, revolveres merényletet követtek el. A belügyminiszter közli, hogy ez a gyilkossági kísérlet teljesen elszigetelten álló jelenség és egy tébolyodott fiatalember egyéni tette. A merénylet Aurel Jonescunak hívják, akit mint vallási örültet tartanak nyilván. Jonescu a közelmúltban több ízben éjszaka meg-huzta a bucarestii székesegyház harangjait.

Amikor a Niemerover rabbi ellen elkövetett sikertelen merénylet után letartóztatták és kihallgatták, vallomásában azt állította, hogy ő a Megváltó kiküldöttje. Amikor meg-motózták, találtak nála egy emlékirat fogalmazványt, amelyben theologiai szövegekkel igyekszik igazolni földi misszióját.

Bucurestiből jelentik: Niemerover főrabbi merényletjének kihallgatását befejezték. A merénylet átkísérik a hadbíróságra és majd a hadbíróság által kirendelt orvosok fogják megállapítani, hogy Aurel Jonescut felelősségre lehet-e vonni cselekedetéről, vagy pedig elmekórházba kell internálni.

A magyarságnak a demokrácia oldalán a helye, mondotta Soós István Sacueniben a Magyar Párt gyűlésén

Vasárnap Sacueni községben tartotta a Magyar Párt első járási közgyűlését, melyre nemcsak a nagyközség, hanem a környező falvak magyarjai is összesereglettek. A járási közgyűlésre a központból dr. Markovics Manó megyei elnök, dr. Soós István városi tagozati elnök és Árvay Árpád főtájtár utaztak ki, akiket már az állomáson nagy szeretettel fogadott a községi tagozat vezetősége.

Délelőtt 11 órakor már zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő tömeg a fürdővendéglő hatalmas mozitermét, midőn a terembe léptek a Magyar Párt vezetői akiket az egybegyűlt közönség hangos éljenzéssel fogadott. Az impozáns járási közgyűlést dr. Gulácsy Sándor tagozati elnök nyitotta meg és frapáns bevezető beszédében üdvözölte a központi kiküldötteket. Utána dr. Markovics Manó emelkedett szólásra, aki széles látókörű és az aktuális politikai kérdésekre kiterjedő beszédében vázolta az erdélyi magyarság mai helyzetét. Rámutatott a numerus nullus fenyegető veszélyére, amely a kisebb ségi magyar nép fiait le akarja szorítani

— Pedig a mi magyarságunk — mondta — nem érdemli meg ezt, mert tizenhat év óta becsülettel teljesítjük állampolgári kötelességeinket, megfizetjük az adót, engedelmességek a törvényeknek és hatóságoknak, szolgálatot a katonát és nem volt még arra eset a lefolyt 16 esztendő alatt, hogy magyar embert elítéltek volna olyan bűncselekményért, amely veszélyeztetné Románia határait. Ellenkezőleg számosan voltak és vannak a mi fiaink közül, akik becsületet, jó hirt, sőt dicsőséget is szereztek világszerte Romániának.

Foglalkozott ezután azzal a parlamenti összecsapással, amely a Magyar Párt vezére, gróf Bethlen György és Titulescu külügyminiszter között játszódott le.

Ezután dr. Soós István mondta el beszédét. Foglalkozott az általános politikai helyzettel és a jobboldali mozgalmakkal, amelyekkel szemben a demokratikus pártokkal kell összefognia a magyarságnak. A helyeslésekkel és tetszésnyilvánításokkal többször megszakított általános politikai ismertetés után rátért dr. Soós István a közigazgatási törvényjavaslat ismertetésére.

Végül Árvay Árpád mondott beszédet. A lelkesítő beszédek után Szabó Zoltán esperes köszöntö meg formás szép szavakban a megyei vezetőség fáradozását.

Legközelebbi járási közgyűlések a következő községekben lesznek: Január 19-én Alesden, 24-én Diosigon és 26-án Beluson.

SPORT

Ismét a régi Disztriktet választották meg

Ismeretes a District és a Liga között fennálló harc, amely a District feloszlata-sához vezetett. Rendkívül meglepő volt a Liga határozata, mert a Districtet egyhangúan választották meg és semmi indok nem merült fel a feloszlata-sra. Most a helybeli sport egyesületek méltó választ adtak a feloszlata-sra, mert a tegnapi választáson ugyanazt a Districtet választották meg újra, melyet a Liga feloszlattott. Új tag csak Pop Gábor személyében került be, aki Perianu Tibor — akit hivatali elfoglaltsága akadályoz az aktív működésben — helyét foglalja el. Így a tanács a következőképpen alakult meg: ismételten: elnök Chromek János, tagok: Klein Sándor, Farkas Pál, Pop Gábor és Lőrincz Lajos.

Kikapott a magyar amatőr válogatott

Franciaország—Magyarország 2:1 (1:1).

Az olimpiára készülő magyar amatőr válogatott Lyonban a francia amatőr válogatottal ütközött meg és attól minimális arányban kikapott. A francia csapat erővesztésben és nagyobb szerencséjével játszott. A vezetést is a franciák szerezték meg és Kállay szabadrugásból egyenlített. A második félidőben még nagyobb fölényben volt a magyar csapat de gölt mégis a franciák lőttek.

Hungária — FC Rheims 4:1 (1:0). A Hungária utolsó turamecsét is lejátszotta és megnyerte. A csapat nem volt komoly ellenfele a jó Hungáriának. Kardos 3. Tükös egy gölt lőtt.

HEYMAN SZINKÖR

Jön!

Filmek királya

Greta Garbo: ANA KARENINA

Kardos Sándor prognózisa:

1936-ban a bankok nagy üzleteket kötnek!...

A pénzpiac javulása függ a betétek további emelkedésétől és a Banca Nationala visszleszámitolási politikájától

Hosszulejáratú kölcsönökre nincs kilátás!

Románia nagy és gazdag ország. Ez nem földrajzkönyvi sablon és nem a „hiteligénylő” frázisa, amikor kölcsönt esedezik. Ez az ország Európa egyik természeti kincsekben leggazdagabb országa. Van dusan termő siksága, van petróleuma, erdeje, aranya, ezüstje, szene, van tengerpartja és van mindenféle nemes és ipari érce. Mindezek felül rendezettek pénzügyei is, amennyire a mai autarkias világban egy ország pénzügye rendezett lehet. Most, amikor minden ország elzárkózik és az önellátás közgazdaságilag nonszensznek nevezhető monomániájába esik, nem lehet kívánni, hogy éppen ez az ország maradjon ki a konszernből és éppen úgy felállította határait a magas sorompókat, ahogy megtette az évszázadokig szabadkereskedelmet hirdető Anglia.

Természetes, hogy egy ország gazdasági helyzetének legbiztosabb fokmérője régtől fogva, annak pénzügyei. Miképpen osztja be és osztja el az ország a maga valutáját, azt a cse reeszközt, amely a modern korban szabályozza és rendszerben tartja azokat a divergáló erőket, amelyek meghatározzák egy ország gazdasági helyzetét, benn az országban és a külföldön is?

Románia páratlan gazdagsága megnyilatkozik abban is, hogy pénzt elég szilárdan tartják a külföldi tőzsdék és a stabilizáció elég folytonosságot biztosított az ország gazdasági életének. Az, hogy most mégis drágulás érzeltető, ez pénzünk belföldi aláértékeléséből ered és következménye azoknak az intézkedéseknek, amelyek a drágulást hivatalosan elősegítették. Így a vámok emelése és a belföldi pénzpiac nehezégei, amelyek évek óta a lassu javulás jeleit mutatják.

Hogy tiszta képet nyerjünk és autenti us helyről szerezzük be az ország mai pénzügyi helyzetének tükörképét, felkerestük Kardos Sándor igazgatót, a Magyar Általános Hitelbank oradeai fiókjának főnökét, aki volt szíves rövid szavakkal teljes keresztszemetét adni a mai gazdasági helyzetnek.

A jövő év kilátásai...

Első kérdésünk ez volt:

Mi a véleménye direktor urnak a most kezdődő év gazdasági kilátásairól?

— Ha ismerni akarjuk a mai helyzetet, vissza kell menjünk néhány esztendővel — kezdi Kardos igazgató. — Tudnunk kell, hogy

Európában 1931-ben a nagy bécsi bankok bukásával hatalmas pénzügyi krízis kezdődött, amely nem kímélt egyetlen országot sem. És mert a nemzetközi pénzpiac szoros kontaktusban van, nem kerülte el Románia határait sem. Megkezdődött a bizalmi krízis, amely először is abban nyilvánult, hogy megrohanták a bankokat a betétesek és igyekeztek kamatozlanul és gyümöleszözetlenül bár, de elrejtteni és kivonni tőkéjüket a pénzügyi vérkeringés folytonosságából.

— Szerintem körülbelül háromszáz millió lei lehet az az összeg, amelyet Oradea és Bihormegye közönsége kivont annakidején a ban-

koból és miután bizonyos ideig a szalmazsákokban rezaurlálta, lassankint kisebb építkezésekbe kezdett. Az a sok kis ház, amely Oradea külső részének és ujonnan nyitott uccái nagyrészenek oly falusias jelleget kölcsönöz, ezekből a kivont milliókból épült fel.

— 1932-ben már kezdett volna egy kissé élénkülni a pénzpiac, akkor jött a konverzió. Azt hittük akkor, hogy néhány hónap alatt ez a kérdés, ha nagy vérvesztéssel is, de lezárul: korszak lesz, azonban a különböző körülmények folytán nyitott seb maradt ez egészen 1934-ig.

87 bank nem élt a konverzió jogával

— Hány bankot érintett a konverzió?

— Ezeregyszáz romániai bank állta előbb a betétesek ostromát, azután meg kellett barátkoznia azzal a gondolattal, hogy elveszítik kintlevőségeinek is jelentős hányadát, amelyet át kell hárítani a hitelezőire. Összesen csak 87 bank volt akkor az országban, amely nem élt a konverzió adta jogokkal, így nyugodtan mondhatjuk, hogy több mint ezer bank nem csinálta az egyebet, mint csendes likvidációt. Behajlta a konverziós rátákat és fizeti ily arányban a hitelezőit, illetőleg betéteseit.

— A Banca Nationala 1934-ben megpróbálta ugyan, hogy segítsen valamiképpen a helyzeten és ezért adta a bankélet, illetőleg a hitelélet fellendítése érdekében az 1934 április 20-i törvényt, amely előírja a bankfuziókat a gyengébb bankok között és különböző kedvezményekkel segítette ezt elő. Így 5 évi adómentesség és egyéb hasonlóság. Ez az akció részben sikerült is, azonban újabb erős lökést az ügynek az 1935 év végén megindult újabb jegybanki intézkedés adott, amikor megkezdtek a bankok helyzetének bevizsgálását, visszleszámitolást újabb megadása érdekében.

Általános javulás várható!

— Mi a helyzet jelenleg és mi a prognózisa direktor urnak az 1936 évre?

— Tekintettel arra, hogy egy banknak háromféle tőke áll rendelkezésére, attól függ minden, hogy mennyiben tudja ezeket megszerezni. Az egyik: tőle függ nagyrészt. Ez a saját betéteinek összege. Szerencsére ezen a téren az utóbbi időben általános javulás érezhető. Megszűnt a bizalmi krízis és jóbonítás, kellőleg megalapozott bankok felé újra áramlik a betétesek pénze és napról-napra nő az a tőke, amely akumulálódik a bankok trezorjaiban.

import üzletek finanszírozására szintén csak olyanokra, amelyek gyorsan bonyolódnak.

— Hosszulejáratú, házakra, földbirtokokra adott kölcsönök ideje még nem következett be.

— Általában bizonyos könnyebbség észlelhető a sok akadály dacára, amennyiben a jegybank a szolvens és biztos alapokon álló bankjait kellőleg ellátja majd visszleszámitolással és a tőke visszaszivárgása a bankokba tovább a rendszer mederben folyik, remélhető, hogy a most megkezdődött esztendő az általános javulás jegyében fog lefolyni. Ezzel a reményteljes akcióval kezdte be Kardos Sándor igazgató a lefolyt beszélgetést. LEITNER ZOLTÁN.

Egymillió köbméter föld indult meg Franciaországban

Párisból jelentik: Délkelet Franciaország Ceht városában földcsuszamlás történt. Körülbelül egymillió köbméter földréteg mozdult meg és ez a földtömeg órákig három méterrel nyomul előre. Egyik csatornát már a földréteg betömte. A földcsuszamlás következtében a város közelében egy nagy tó támadt, amely áradással fenyegeti a várost. Egy másik helységben szintén földcsuszamlás történt és ennek eredményeképpen egy folyó kilépett a medréből és megszüntette a községnek a külvilágtól való forgalmi lehetőségét.

Tartós szépités!

Zsíros, pattanásos, miteseres, ráncos arcot, tágpórust, száplót, májfoltot és minden szépséghibát, szakszerű kezeléssel, kiváló gyógyhatású szerekkel, külföldi módszer szerint véglegesen eltüntet.

Hónapokig tartó szempillafestés! Különleges esti és nappali kikészítés! Oszülő haj eredeti színre hozva festés nélkül!

FRIED ELLA

szépségápolási intézetében Rimanóczy ucca 2.

Olcsó bérletrendszer.

Az építőiparosok szövetségének bálja

január 18-án lesz a Keresk. Csarnokban

FORUM MOZGÓ

A legnagyobb dzsungellfilm

BABOONA

A másik: a belföldi hitel. Ennél a pontnál jelentős a Banca Nationala akciója. Ha visszleszámitolásokkal kellőleg alimentálni fogja az intézeteket, akkor

1936-ban csak javulás lesz érezhető ezen a téren és a bankok állandó és nagyobb üzleteket fognak köthetni.

A harmadik tényező: a külföldi hitelek. Ez bizonytalan, mert a valuták állandó fluktuációja nem engedi meg, hogy a nemzetközi tőke hosszabb kihelyezéseket eszközöljön, sem nálunk, sem másutt. Erre a tényezőre számíthatunk a legkevésbé.

— Tekintettel a bankok likviditásának fontosságára, a betéttőkének sajátosságára, a külföldi hosszulejáratú hitelek hiányára, a bankok

1936-ban főleg rövidlejáratú tárcaváltóhiteleket fognak kielégíteni, ahogy tették ezt a közelmúltban, lombardüzleteket legfeljebb 3-6 havi időtartamra és az export és

HIREK

— A vasuti állomás környékén lakók figyelmébe! VÉGH ruhafestőgyár új fióküzlete megnyitott Bulevardul Regele Ferdinand 61. (Európa szálloda mellett.)

— Megkezdődött a megyei és városi tisztviselők képesítő vizsgálója. Annak idején megírtuk, hogy a minisztérium a tisztviselők képesítési vizsgáját január 13-ára halasztotta el. A prefektúrán tegnap állottak a városi és megyei tisztviselők összesen 126-an a bizottság elé, amely előtt le kell tenniük a képesítési vizsgát.

A bizottság elnöke dr. Bancilla megyei prefektus, tagjai dr. Bleda polgármester, Chirila alispán, Vostinar városi főjegyző és Michis megyei főszámvevő. A vizsgák néhány napig tartanak.

APOLLO MOZGÓ

Ma utoljára

ROBERTA

— Szolnok után újabb közigazgatási panamát lepleztek le Karcagon. A szolnoki panama még mindenkinek élénk emlékeztetése van. A szolnoki vizsgálatot még be sem fejezték és már újabb közigazgatási panamát lepleztek le, ezúttal Karcagon. Karcag város főügyészét, Szántó Józsefet nagyobb összegű készpénzsikkasztással vádolják, valamint azzal, hogy a városi pénztár terhére, teljesen szolnoki mintára, összegeket utaltatott ki és elkezelte azt a 40 ezer pengőt, amelyet egy hősi emlékmű emelésére gyűjtöttek össze közpénzekből. A bűnös manipulációkban állítólag része van Borbély György főispánnak is. Az érdekeltek a panama szigorú bevizsgálását követelik a magyar belügyminisztertől.

Csukis

I. oszt. tűzifát

szállít kis-mennyiségben is, a Dr. Grosz fakereskedelm iroda Str. Ciorogariu 15. - Tel. 36

— Nem életveszélyes Tibor Dezső, az öngyilkos diák állapota. Szombaton délután beszámoltunk arról a megdöbbentő öngyilkosági kísérletről, amelyet egy VII. liceumista diák akart elkövetni. Megemlékeztünk arról, hogy a fiatal diák előbb törrel akarta szíven szúrni magát, majd az Ullmann palota negyedik emeletéről levetette magát. Esés közben szerencséjére a lütházra esett, amely enyhítette a zuhanás sebességét úgy, hogy a fiatal ember mindössze a lábát törte. A fiatal diák, akinek nevét nyomdahiiba folytán Tipoin-nak írtunk, Tibor Dezső, a Teatrul de Vest hasonló nevű igazgatójának a fia. Szüleit azonnal értesítették az öngyilkossági kísérletről. Kórházba szállítás után műtétet hajtottak végre az ifjú Tibor Dezsőn, aki túl van az életveszélyen.

A nemzeti munka védelméről szóló új bejelentő lapok kaphatók László Kálmán papírkereskedésben Oradea, str. Avram Iancu 11. Telefon 623.

— Az amerikai partok mentén 34 főnyi legénységgel elsüllyedt egy gőzös. New-yorkból jelentik: A Csendes Óceáni partok mentén borzalmas erejű vihar dühöngött, amely a korall zátonyokhoz csapott egy 3500 tonnás gőzöst. A borzalmas viharban a hajó 34 főnyi legénységével elsüllyedt.

Jön! ANA KARENINA Heymanban

Szerda este a Cao (Nac) Otthonban

Kállai Edi16 táncestje
Belépődíj nincs

20 százalékkal emelte a dohány árait a Monopol

Tegnap délelőtt kellemetlen meglepetés érte a dohányzó közönséget. A Monopol helybeli kirendeltsége értesítette az összes trafikosokat és dohányelárusítókat, hogy a Monopol cikkek árát 10-20 százalékkal felemelték. Az ár emelés már a tegnap élelbe is lépett. A cigarettaneműk új árai 20-as csomagolásban a következők: Sport 28 lei (volt 24), Regal 34 (30), Carpați 22 (20), Special 40 (36), Marasesti 12 (10), National 9 (8), Tomis 55 (50), Unirea 14 (12). Dohányneműk: 3-ös 6 lei 7-es 8 lei 10-es 12lei és 14-es 16 lei. Ugyanílyan arányban emelték a szivar árakat is.

Mongóliát támogatja a Szovjet, de nem akar háboruzni miatta

Moszkvából jelentik: Jól értesült moszkvai körök szerint a Szovjet vezetőséget egy mongoliai küldöttség kereste fel, hogy az egyre erősödő japán-mandzsú nyomással szemben támogatást nyerjen. A szovjet körök kijelentették, hogy erkölcsi és diplomáciai támogatáson kívül nem tudnak más védelmet biztosítani Mongoliának, amely a

Szovjetnek ázsiai bástyája. Hailandó még a Szovjet technikai védelmet biztosítani Mongoliának a japán-mandzsú nyomással szemben.

Minden más kívánságot visszautasított a Szovjet azzal a megjegyzéssel, hogy nem akar Japánnal semmiféle kapcsolatba kerülni.

— Agyvértdúlás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás és az emésztőcsatornán át történő mérgeződés mindenféle jelenségénél — öregnek s fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi.

— Az izr. Nőegylet legközelebbi játék és teadélutánját csütörtökön, január 15-án rendezi a Sfatul Negustoreschen melyre párf fogóit minél nagyobb számban elvárja.

Jön: KARENIN ANNA Heymanban

— Az orth. izr. hitközség választási közgyűlése. Az oradeai orth. izr. hitközség folyó hó 12-én tartotta előljárási választási közgyűlést a képviselőtestületi tagok teljes részvétele mellett. Elnökké egyhangulag Ullmann Istvánt választották meg. Alelnökök lettek: Dénes Izidor Silbermann József és Krausz Sándor. Pénztáros: Schwalb Lázár, ellenőr: Klein David. Gondnokok: Farkas Sámuel, Grossmann Benő, Rosenberg Henrik, Róth Adolf, Ullmann M. Miklós és Leichtmann Jenő. Alapítványi gondnok Gellisz Gyula. Gazdasági tanácsosok: Schwartz Jakab, Neumann Lipót, Iskóla gondnokok: Berkovits Bernát és Sern Miksa. Előljárási tanácsosok: Nussbaum Sámuel, Freund Lajos, Reich József, Seidenfrau József, Ullmann József és Rothbart A. Ede. A választást nagy tapintattal Nussbaum Sámuel vb. elnök vezette le. A választási elnök szép beszéd keretében adta át a hitközség vezetését a megválasztott elnöknek, aki az előljárásiág nevében is köszönetet mondott az újonnan megnyilvánult bizalomért.

Adler Miklós műasztalos

Bulev. Regele Ferdinand 20

Hálószobák, kombinált szobák, ebédlők, konyhák legolcsóbban, legszebben.

— Kedden Gyermekebarát teadélután az Ujságíró Klubban.

— Munkásgyűlések. Az oradeai écs munkások január 15-én, szerda délután 4 óra kor, az építőipari munkások január hó 16-án csütörtök este 6 órakor, az asztalos munkások január hó 17-én, pénteken este 7 órakor a Tache Jonescu-utcai Munkásokthonban közgyűlést tartanak.

Jön: GRETA GARBO Heymanban

— Január 17-én nyílik meg Bucuresztben a balkán szövetség gazdasági konferenciája. Bucuresztből jelentik: A balkán-szövetség január 17-én Bucuresztben tartja meg gazdasági értekezletét.

— Sok az idegen koldus a városban. A múlt hetekben kiadott csavargó rendelet alapján a rendőrség szombaton este nagy razziát tartott a városban. A város területén 72 egyént vettek őrizetbe, akiket csavargáson értek. Az igazoltatás után a bihormegyei illetőségűket haza toloncolták míg a többiek ügyét a járásbíróshoz teszik át. A rendőrség ezzel kapcsolatban ismét felhívja a közönség figyelmét, hogy a koldusokat és csavargókat ne segítse, mert igen sok idegen szívtárgott be Oradeára. A rendőrség reméli, hogy ezek abban az esetben, ha a közönség nem segíti őket, el fognak szökni a városból.

— Kedden 11-én van a BTC választmányi ülése.

— A Bihormegyei Orvos Gyógyszerész és Természettudományi Egylet e hó 15-én, szerdán délután rendkívüli szakülést tart. Tárgy: Prof. dr. Alois Strasser bécsi vendég előadása „Neuralgie und Neuritis” címen.

— A Sfatul Negustoresc Egyesület jótékony munkássága. Két évvel ezelőtt 1933 decemberében alakult meg Oradeán a Sfatul Negustoresc Egyesület amely dr. Weisz Endre vezetése mellett nagyarányú jótékony munkásságot fejtett ki. Ennek dokumentálására elég annyit is felemlíteni, hogy a Sfatul Negustoresc egyesület agilis vezetősége több mint 300 ezer lejt fordított emberbaráti célokra. Ezen a téren a dr. Weisz Endre vezetése alatt álló Sfatul Negustoresc Egyesület az első helyet foglalja el.

APOLLO MOZGÓ
SzerdátólAnna Sten és Gary Cooper
aranyéremmel kitüntetett filmje:

Nászéjszaka

VILÁG

A BRAMER Ersatz Kasse a németországi betegbiztosító intézetek egyike, amelynek taglétszáma fölül van a hatszázezren, s tagjai legnagyobb részt „önkéntes” tagok, tehát felül azon a köztisztviselői fizetési határon, ameddig a betegbiztosítás kötelező, az elmúlt esztendőről mondja: „A betegállomány növekedő száma, amely 1934 végén kezdett megmutatkozni, az 1935 esztendőben sajnos, Németországban olyan méreteket öltött, hogy az intézetnek számolnia kell az orvosi, kórházi és gyógyszerköltségek emelkedésével.”

A LONDONI Georges Newnes cég kiadásában feltűnést keltő regény jelent meg, „1938 háborúja” címmel. A regény története: háború Németország és Csehszlovákia között. S a háború eredménye: hogy német repülő bombái elpusztítják Prágát és a csehszlovák repülő bombái elpusztítják Drezdát.

A PARISBAN megjelenő „Európa” című folyóirathól: „Egy olyan politika, amely nincs teljes összhangban a jog és igazság elveivel, nevezik bár realpolitikának, vagy akárminek a pusztulásba taszítja Európát.”

A NEMET ÁLLAMVASUTAK igazgatósága időiglenes évi jelentést adott ki az elmúlt esztendőről. A jelentés lényege az, hogy a német vasutaknak eszakkenteniök kell kiadásait. Mert dacára a növekvő személy- és teheráruforgalomnak: a régi felesleg eltűnt és az állam vasutak költségvetése nincs egyensúlyban. A jelentés eredményeként a teheráruforgalom tarifáját fel is emelték. A látszólagos ellentét a forgalom emelkedése s az üzleti eredmény rosszabbodása között onnan származik, hogy azoknak az árucikkeknek a szállítása, amelyek értékességükkel fogva a legdusabb jövedelmet jelentették a vasutak számára jelentékenyen csökkent. A közönség csökkent vásárlóerejéhez képest pedig a személy forgalomnak sokkal nagyobb része bonyolódik le az olcsóbb vasúti osztályokon mint azelőtt.

A SZOVJET lapjai a külkereskedelmi népbiztosság egy rendeletét közlik, amelynek értelmében a tej, tejkonerv, méz, gomba, bor, makaróni és cukrászárú kivitele ezentúl tilos. A jövő évben állítólag kiviteli tilalom lesz az almára, szőlőre, halra, pipadohányra, sárcipőre, illatszere, játékbárra, selyemre, linoleumra, porcellánra, lámpaüvegre, ezüstárura, elefántcsont cikkekre. Külföldi vélemény szerint ez az intézkedés a széles rétegek nyomására történik, amelyeknek megígérték, hogy végre „kényelmesebb élet” következik.

LONDONI jelentés szerint az egyiptomi luxushoteleknek nagyon árt az északafrikai háború. Az idegenforgalom rendkívül csekély és a vezető szállodák némelyike alighanem kénytelen lesz bezárni.

MIŐTA az illetékes német hatóságok megengedték az élelmiszereknek adományesomagszerű formájában való vámmentes bevitelét, számos ilyen esomagsérkezik Németországba Szovjet-országból. Állítólag egyedül a moszkvai főpostán naponta harminc ilyen esomagot adnak fel zsírral, szalonnával, vajjal, sőt kolbász-áruval is.

**Legolcsóbb, legszebb
temetést végzi
„CONCORDIA” Erdélyi**

Dayka Margit férje hajnali színészbotrányt rendezett egy pesti művészkávéházban repülő tálcákkal és sebesült pincérekkel

Budapestről jelentik: Szombatról vasárnapra virradó hajnalban vidám művész-társaság érkezett a köruti művészkávéházba. A társaság tagjai: Dayka Margit, Fejes Teri, Dayka Margit férje, Kovács Károly a Nemzeti színház tagja, valamint Latabár Kálmán és mások

láthatóan jókedvűen telepedtek le az egyik asztalhoz, amely csakhamar felhívta a kávéház közönségének a figyelmét. Kovács Károly italt kért a pincértől, aki azonban — látva különösen Kovács Károly hangos jókedvét,

megtagadta az ital kiszolgálását.

Kovács először erőlyes szavakkal kelt ki az ellen, hogy rendelését nem veszik figyelembe, majd amikor az egyik pincér még határozottabb formában jelentette ki, hogy italt nem adhat, elkapta az asztalon levő súlyos ólommal bélelt hamutartót és azt a távozó pincér után dobta.

A hamutartó a pincér lábát találta

és a szegény ember ájultan esett össze a földön. Társai első segélyben részesítették, — majd taxit hívtak és az egyik kórházba szállították a pincért, akinek állapota olyan súlyos, hogy napokig nem dolgozhat.

Közben a társaság tagjai kétségbeesetten igyekeztek csillítani a mindinkább dühösebbé váló színészt, aki ismételt hangosan követelte az ital kiszolgálását. Amikor ezt nem teljesítették, a szomszédos asztalokhoz szökött

pincérek kezéből egymásután ütötte ki a hajnali leveleket, ételeket és italokat.

A kínos jelenetet még betetőzte az is, hogy a trafikos után egy kést dobott, amely majdnem szemét ütötte ki a szerencsétlen embernek. A kínos jelenetnek végül a társaság tagjai vetettek véget, akik erőszakkal a szabadba vitték ki Kovács Károlyt, majd taxiba állították és hazakísérték.

HEYMAN SZINKÖR

„Ordonánc” testvérfilmje

Charles Boyer

Gaby Morlay

LE BONHEUR

Jön GRETA GARBO: ANA KARENINA

Hatalmas erkölcsi és anyagi siker jegyében zajlott le a „Kórház-bál”

Harmadik esztendeje már, hogy az újév első szombatja a hagyományossá vált Kórház-bál jegyében folyik le. Harmadik esztendeje nyílnak meg a Kereskedelmi Csarnok kapui, gyulladnak fel a csillárok, hogy pompában és fényárban fogadja a város legelőkelőbb szórakozni és jótékonykodni vágyó közönségét. És ez az indok, amely a Kórház-bál erkölcsi alapjait szilárdra teszi: a jótékonyosság.

Akik a Kórház-bálon résztvesznek, a Kórház-bálon mulatnak, a Kórház-bálon költönek, azok minden bizonnyal egy szegény, gyógyulásra szoruló nincstelen beteg meggyógyulását segítik elő. Ennek a városnak a közönsége pedig átérzi ezt az örömteljes kötelességet és szívesen tesz ennek eleget. A Zsidó Kórház bál Oradea Opera bálja lett. A múlt hagyományai és a jelen példaadása alapján. Ami fényt és eleganciát Oradea ma ki tud fejteni, az mind megnyilvánult a szombati bálon, úgy külsőségekben, mint belsőleg. A város elit társadalmát mint egy ember mozogt meg hogy jelenlétével emelje az est erkölcsi és szórakozásával az anyagi sikerét.

Hogy a Kórház bál karitatív jellegét mennyire átérzik, azt mutatja a kórház sorsára iránt érdeklődők megjelenése. A bál résztvevői között ott voltak: Dr. Dumitrescu Zeno megyei főorvos, dr. Costa Romulus a Bihormegyei Közkórház igazgató főorvosa, dr. Nemes, a bábaképző igazgató főorvosa, dr.

Zigre volt miniszter s más előkelőségek.

A bál maga gyönyörű külsőségek között nyílt meg. Már fél 11 felé járt, amikor az estélyi ruhás hölgyekkel, frakkos és smokingos urakkal zsufolásig megtelt teremben felhangzott az induló és az általános várakozás közepette az elragadtatás morájától kísértve bevonultak a nyitó párok: Neumann Böske — dr. Erdős Gábor, Steiner Anci — dr. Nussbaum Endre, Rózsa Magda — Fried Gábor, Guttmann Vera — Sonnenwirth Sándor, Hirsch Lili — dr. Fleischmann Pál, Markovits Ily — Winkler József, Kun Magda — Róna István, Weisz Sophie — Hercz György, Nussbaum Éva — Grünfeld Tibor és Jakab Nusi — Kornewisz Sándor.

Az első keringő után megnépesedett a parkett a táncoló párokkal s a bálzó közönség kellemes hangulatban maradt együtt a kora hajnali órákig.

Az estély hatalmas anyagi és erkölcsi sikerét nagyrészt annak a dr. Gellért Miksa vezetése és irányítása alatt működő hölgygárdának és fiatal embereknek álló rendezőségnek köszönhető, amely fáradságot nem kímélve dolgozott a siker és a jótékonyosság magaslatos célja érdekében. A nagy siker, a jó kedv, derű és hangulat pedig mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy a Zsidó kórház, Oradeának ez a dr. Molnár Vilmos igazgató főorvos vezetése alatt álló európai színvonalon tartott kórháza abban a szellemben és a kötelesség teljesítésnek faji és felekezeti különbség nélküli töretlenségben működhet tovább, ahogyan azt a kórház alapítói elgondolták s ahogyan ezt az elvet a kórház mai vezetői és orvosi kara magáévá tette.

FLORIAN PARMENTIER:

ORKÁN

regény

fordította:

HALMAY ÁRPÁD

34

A bretagnei tarisznyájában mindössze két kézigranát volt még. Fouchard lekuporodott az egyik fatörmelék mellé és előszedte hatalmas revolverét. Mellette lapult a földhöz Gabriel, aki valamennyi gránátját elhajította már. A bretagnei a kocsiszín felé akart rohanni, de Fouchard megragadta a karjánál.

— Örültség! Így lepuffantanak. Ezt nem így intézzük el.

A kocsiszín felől a gépfegyver elnémult. Fouchard így folytatta tovább.

— Ugy látszik új hevedert tesznek a gépfegyverbe. Be kell őket keríteni. A hátuk mögé kell kerülni.

Szagatott mondatokkal haditanácsot tartottak. Sietni kellett. Minden perc drága volt. Valahol messze, hátul megszólalt egy két üteg és a gránátok gyanus közelségben csaptak le. Abban állapotok meg, hogy a bretagnei megkerüli a kocsiszínt, mialatt Fouchard és Gabriel fegyvertűzzel kötik le a német gépfegyverállás figyelmét. Fouchard célzás nélkül sütötte el a revolverét a kocsiszín felé. Gabriel is lött. Nyomban megjött a tüzelésre a válasz. Az ismert apró lángnyelvek pont előttük ugrottak ki a sötérből. A bretagnei lassan oldalt került, elsiklott a romok mellett. Arra igyekezett, hogy a kocsiszínt oldalba kapja és onnan vágja be a gránátjait. Mindössze két gránát volt a kezében. Nagyon meg kellett fontolnia, hogy a gránátokat hogyan dobja el magától. És sietnie is kellett mert Fouchardéknak esetleg kifogy a töltényük, nem tudják többé lekötni a gépfegyvert és akkor megette a fene az egészet.

Most a bretagnei egészen oldalt került. Tizenöt, husz méternyire került a kocsiszíntól. A fészében ugylátszik nem vették őt észre, mert a gépfegyver gyilkos dühvel Fouchardot és Gabrielt kereste. A bretagnei keze a magasba lendült. Na most: jobb karja hirtelen megállt a levegőben és a gránát kiesuszott a kezéből. A nagy izgalomban a bretagnei nem ügyelt, a gránát tulajdonképpen félrecsuszott és pont Fouchardék és a fészér között vágódott a földre. A gránát irózatoss porfelhőt vert fel. Fouchard csúnyán elkáromkodta magát:

— Rettenetes marha... Urísten még bennünket robbant fel.

Fouchard akart még valamit mondani, de nyomban egy másik robbanás vágta el a szavait. Ez volt a bretagnei második gránátja, amely pont a gépfegyver állás középebe vágódott. Borzalmas ordítás követte a kettős robbanást. Embertestek röpültek szét aztán mintha ketté vágták volna, halálos csend támadt. A porfelhő mökül elővánszorgott a bretagnei. Vigyorgott. A kezével intett:

— El van intézve.

— Jól van, — tört ki rekedten a harag Fouchard torkából. — Most aztán igyekezzünk vissza.

Odaát a magasba lendültek a jelző rakéták.

Fouchardnak ez nem tetszett.

— Na most csap be a menykő. Fiuk szaladjatok...

(Folytatjuk).

Arany, briliáns ékszerek

készítése, alakítása, javítása
szakszerűen olcsón

csakis FRIEDMANN-nál, Parcul Traian No. 1.

Aranyat magas árban vesznek!

MEGNYILT
SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R. T.
lakberendezési
KIÁLLITÁSA

Targu-Muresen

30 ragyogó interieur, 30 lakásberendezési
probéma tökéletes megoldása

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogassa meg
a gyár Piața Albina 17. sz. alatti mintatermeit. Akadályoztatása esetén
a cég szívesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal és tervekkel.

A Lindbergh-gyermek gyilkosának
kivégzését 30 nappal elhalasztották

Newyorkból jelentik: A newjerseyi legfelsőbb törvényszék kegylmi tanácsa több órás tanácskozás után

hat szavazattal kettő ellenében elutasította

Bruno Hauptmann kegylmi kérvényét. Bruno Hauptmann egykedvűen fogadta a hírt s újból csak azt hangoztatta, hogy ártatlan. Ugyanekkor közölték vele, hogy a délamerikai utra indult dr Condon professzor ellen aki annak idején a Lindbergh család és a banditák között közvetítő szerepet játszott.

elfogató parancsot adtak ki,

mert az a gyanu, hogy bűnrészes a Lindbergh bébi elhurcolási ügyében. Hauptmann

a hírre szemmeláthatóan megkönnyebbült és magyarázatni kezdte, hogy dr Condonnál van a helyzet kulcsa, az a kulcs, amely megnyitja börtöne kapuit.

Hoffmann kormányzó közölte, hogy utasítást adott Hauptmann kivégzésének

harminc nappal való elhalasztására.

Ennyi idő szükséges a dr Condonnal kapcsolatos részletek teljes kivizsgálására.

Trenten utcáin nagy izgalom uralkodik és a kormányzó politikai ellenfelei azt a hírt terjesztik, hogy Hoffmann kormányzó az ügybe való beavatkozásával csak az amerikai közvélemény figyelmét akarja saját személyére irányítani, hogy így készítse elő jelöltetését az elnökválasztásra.

KÖZGAZDASÁG

Magyarország újból érdeklődik a romániai tengeri iránt

A gabonapiacon általában megállott az árak emelkedő irányzata, ami abban leli magyarázatát, hogy az okiráltságban az utak megint járhatókká váltak és így nagyobb kínálat mutatkozik minden gabonaneműben. A búzapiac csendes. 510 lei körül áru jelentkezik a piacon

a vevők a bántási malmok köréből kerülnek ki,

mert jelenleg a buza nem gravitál sem a dunai kikötők, sem a főváros felé. Az okiráltságban azok a cégek, amelyek protekciós alapon annak idején kompenzációs engedélyekhez jutottak, tovább vásárolják a búzát.

A tengeri irányzata valamivel lanyhább, ami a nagyobb okiráltságbeli felhozattal függ össze. Szakmai körökben remélik, hogy újból megindul a kivitel Magyarország felé, miután a Nemzeti Bank megengedte az autorizált bankoknak, hogy magyarországi exportküldemények után garancialeveleket adjanak. Magyarország már érdeklődik is a romániai tengeri iránt, úgyhogy nem alaptalan az a feltevés, hogy a jelenlegi 275—280 as árak (ab dunai átlomás) újból emelkedni fognak.

Árpában tartott a piac, besszarabiai árpa timisoarai viszonylatban 310 lejbe kerül, zab csendes ab Timisoara 365. erdélyi viszonylatban 320 körül történtek kötések, satumarei rozs

365. A lisztpiacon az elhelyezési lehetőségek nem a legjobbak, mert a fogyasztók az emelkedő árakat csak nagyon nehezen fizetik. A nagymalmok lisztért nullás alapon 9,30, a kismalmok 9,60-at kérnek, a korpa 275—280-as ár mellett tartott.

E hó 11-ig meghosszabbították a bortermés bejelentésének határidejét. A pénzügyminisztériumból rendelet érkezett az aradi adókirovetési pénzügyigazgatóság fennhatósága alatt működő szeszmonopol hivatalhoz, hogy január 15-ig meghosszabbították a bortermés bejelentési határidejét. A szőlősgazdák ugyanis december 31-ig kötelesek voltak a községi előjáróságoknál bejelenteni a termés eredményét, mivel azonban még nem mindenki tett eleget kötelezettségének, ezt a határidőt 15 nappal meghosszabbította a minisztérium.

Megkezdődnek az osztrák-román kereskedelmi tárgyalások. Bucurestiből jelentik: Az osztrák-román gazdasági tárgyalások a jövő héten kezdődnek meg Bucurestiben.

Zsákszőnyeg, szép minták, kaphatók és megrendelhetők Rosenfeld képkeretező, Str. Avram Iancu 10.

Ideges és nyugtalan emberek korszaka

A ma embere beteg, idegbeállítottsága gyors tempó, a gyors evés, a gyors futás, a le nem maradás, amely lassanként felőrli az idegeket és a különböző megbetegedéseknek sorozatát teremti meg.

Az emberiségnek vissza kell térni a természethez, ahová őt ős őstőne köti, de a mai civilizáció mellett. Az egész kultúra-emberiség napról-napra mind jobban kezdi felismerni, hogy az élő növényben oly csodálatos bőségben adja meg a természet gyógyítható anyagát, hogy azt soha semmiféle előállított vegyszer pótolni nem tudja és nem is fogja tudni.

Most a legújabbban is az élő növényben fedezték fel azt a világhírű gyógyszert is, amelyből a „Gastro D” készül, amelyet az emberiség az öt világrészben megváltóként fogadott.

Itt a természet teremtő hatalmas csodájával állunk szemben. Emberek, kik 10-15 éve szenvednek gyógyíthatatlannak hitt gyomor, bél, epe vese és májmegbetegedésekben, rövid pár heti kezelés után, teljesen meggyógyultak és ma mint munkaképes emberek ismét meg tudják keresni napi kenyerüket.

Kapható Császár Ernő gyógyszertárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124, ahol megrendelhető 130 lej utánvét mellett.

Irodalom

MIRKO JELUSICH:

CAESAR

Regényes életrajz

Nincs a világtörténelemnek szereplője, aki Caesarnal többet foglalkoztatta volna az emberiséget. Talán az egyetlen Napoleon ha vetekedhet vele. Ugyyszólván minden körülből átértékeli, a saját problémái szempontjából. Mommsen, III. Napoleon, Lamartine, — hogy a régebbi magyarul is megjelent írókat ne említsük — és a háború előtti Ferrero foglalkoztak vele, akik valamennyien elért nagy irodalmi sikerüket elsősorban tárgyuknak köszönheték.

A mi korunk Caesar életrajzát Mirko Jelusich írta meg.

Jelusich művének visszhangja erősebb, bár mely eddigi Caesar életrajznál. Eredetileg Németországban jelent meg, ahol már az 50-ik kiadás felé jár. Megjelent továbbá angol, cseh, dán, holland, horvát, lengyel, norvég, olasz, szlovén és most magyar fordításban. Olaszországban azonkívül dramatizálták. Németországban pedig a vakok számára Braille-féle írásban is kiadták.

Caesar problémája korunk szempontjából a zseninek, mint politikai vezetőnek a problémája és ezen a ponton ragadja meg Jelusich is a kérdést. Mély történelmi tudás, gyökérig menő lélekelemzés, humánus szellem és tökéletes írói művészet segítette meg az írókat abban, hogy időtálló művet alkosson.

Különösképpen kiemelendő előnye ennek a műnek az, hogy bátran adható az érettebb ifjúság kezébe is.

A tömördek fejezet lélekzetelállító gyorsasággal, drámai képszerűséggel perreg le, a nyelv pedig, kivált a párbeszédekben monumentális.

E munka Gergely Janka kitűnő fordításában jelent meg, 451 oldal, füzet 5,20 pengő kötet 6,40 pengő.

Legolcsóbban árul karika-gyűrűt, mindenféle ékszer, órát és szemüveget

Goldenfál Miklós

ékszerüzlet, Str. Avram Iancu 4.
Aranyat, brilliánt legmagasabb árban vesznek.
Óra- és ékszerjavítást olcsón és pontosan készítenek.

Selyem fehérneműt,

harisnyát és mindenféle kötöttáru legolcsóbban a
a »Pók áruház«-ban veges
Bulev. Regele Ferdinand 3. (Heyman mozi mellett)

A gazdag ember, aki átbújt a fű fokán

Charrington angol sörkirály csodálatos élete és harca az alkohol ellen

Londonból jelentik: Frederick Charrington, London egyik legregényesebb életű jótévője, 86 éves korában meghalt.

Mint Anglia egyik leggazdagabb családjának, a Charrington féle sörgyáros dinasztiának tagja, az iszákosság elleni küzdelemnek szentelte életét egyetlen jelenet hatása alatt, amelyet így szokott elmesélni:

„London egyik rossz hírű utcáján sétálva, egy kocsmából kitántorgó részeg embert láttam, aki kenyérért siró feleségét egy ökölcsapással leterítette. A kocsmáczigére felett aranybetűkkel villogott az én nevem: Igyatok Charrington-sört! Azonnal elhatároztam, hogy egyetlen fillér sem fogja többé kezemet beszennyezni ebből az átkos pénzből.”

Charrington huszéves korában csakugyan lemondott másfélmillió fontra becsült vagyonáról, heti ezer font jövedelméről, a családi sörgyárakban való részesedéséről és London keleti szegény negyedében,

szerény kétszobás lakásban húzta meg magát, élete minden pillanatát az iszákosság, kábítószeresempészet, leánykereskedelem és egyéb bűnök ellen folytatott harcnak és a jótékonyágnak szentelve.

London legrosszabb hírű negyedeinek megjavítása az ő nevéhez fűződik és jótékonykezelt mozgalmait javára a királyi udvartól kezdve mindenki bőven ajándékozott. — London legsötétebb alvilágában járkalva, gyakran forgott életveszélyben, de mindig megvédték hűséges testőrei, az általa jobb utra térített iszákosok és gonosztevők. Midőn a parlament 1915-ben az italmérési reformot tárgyalta, berontott az alsóház üléstermébe és a speaker jogarát megragadva, lángoló beszédet tartott a szeszipari érdekeltségek ellen. Csak hosszas dulakodás után sikerült a tereméből eltávolítani. Hagyatéka pusztán saját holttestéből állott, amelyet tudományos célokra, egy kórházra hagyományozott.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Kedden délután 5 órakor: A Nóta vége. Operett. Olcsó helyárrakkal.

Kedden este 9 órakor premier: Mimi. Fényes Szabole. táncos, operett-revüje. Rendes helyárrakkal.

Szerdán este 9 órakor premier: Egy asszony hazudik. Fodor László világsikerű színműve. Rendes helyárrakkal.

Csütörtök délután 5 órakor: Liliom. Egy csirkefogó élete és halála. Molnár Ferenc életrajza. Olcsó helyárrakkal.

Csütörtökön este 9 órakor a Katholikus Körben: Viki. Bönyi Adorján zenés vígjátéka Trillap Ilonkával a címszerepben. Olcsó helyárrakkal.

Péntek este premier: Montmartrei ibolya. Kálmán Imre minden eddigit felülmúló operett-ujdonsága. Rendes helyárrakkal.

STRASS különlegességek, gomb, csatt és klipsz ujdonságok legolcsóbban

Goldsteinnál

Str. Avram Iancu 4. Deutsch Posztos mellett.

Pénteken este 9 órakor: Érettségi. Fodor László világsikerű vígjátéka. Rendes helyárrakkal.

Szombaton délután 6 órakor nagy gyermek előadás: Aladár nem számár. Énekes, zenés, táncos gyermekdramab. Kardos Éva és a két Halmos föléptével. Minden gyermek ajándékot kap.

Szombaton délután 6 órakor: Nagy szerelem. Molnár Ferenc színműve. Olcsó helyárrakkal.

Szombaton este 9 órakor nagy premier: Montmartrei ibolya. Kálmán Imre minden eddigit felülmúló világsikerű operett-ujdonsága. Pazar kiállításban, parádés színpozitásban, teljesen új díszletekkel. Rendes helyárrakkal.

Vígjáték bemutató a Mária királyné színházban

Szabadkay társulata szombaton este mutatta be az idei színházi szezon egyik legjelentékenyebb prózai eseményét. Fodor László: Érettségi című vígjátékát. A darab iránt különösen nagy érdeklődés nyilvánult meg, amelyet a nagysikerű színdarab már a hírével fogva is megérdemelt. Fodor László neve márka és ez a darabja is a jellemfestés mély emberi érzelmek ábrázolásának a mes terműve.

A rendkívül meleg est hangulatához főképpen a kitűnő Forgács-pár szereplése járult hozzá. Bárdy Teréz a diáklány szerepében legnagyobb sikerei egyikét aratta, ugyyszólván egyedül vitte a darabot. Forgács alakítása komoly stúdiumok alapján megrajzolt figura. A többi szereplők közül most mutatkozott be Bálint Anna, igen tehetséges és szép sikereknek néz eléje. Mihályi, Szabadkay, Horváth, Tarnay, Lukács kis szerepeikben, Szabados az intrikus szerepében nyújtottak elsőrangot. Az Érettségi előadásai telt házak előtt meg tovább.

Mimi. Premier ma, kedden este. Ma este ismét premier van a színházban, amikor is az operett-együttes legkiválóbbjaival színre hozza az igazgatóság Fényes Szaboles nagy operett-ujdonságát, a Mimit, rendes helyárrakkal.

Egy asszony hazudik. Premier szerda este. Fodor Lászlónak, az Érettségi kiváló szerzőjének második nagy színművét mutatja be szerdán este 9 órakor a színház prózai együttese. Egy asszony hazudik ma a budapesti színházak legnagyobb sikere. Erre az előadásra nagy gondot készült a színház prózai együttese, hogy az oradeai közönség minden igényét ki tudják elégíteni művészi játékkal. Egy asszony hazudik egyelőre csak szerdán este van a színház műsorán rendes helyárrakkal.

Liliom, egy csirkefogó élete és halála. Csütörtökön délután olcsó helyárrakkal lesz bemutatva.

EXPRESS

KIADÓ lakásokat, üzlet és raktárhelyiségeket nyilvántartjuk. Díjtalan közvetítés. Háztulajdonosok jelentsék be kiadó helyiségeiket. Háztulajdonosok Szövetsége, Rimánóczy-téca 8. 150

MARADÉK árán is olcsóbban nagy méretű taft, cloche és egyéb estélyi ruha selymek érkeztek. Ep. Pável 27. 6

KÖZPONTBAN különbejáratú butorizott szoba olcsón azonnal kiadó. Regele Ferdinand 19. 232

KIADÓ két szoba konyha speiz, víz villany, mosókonyha bent, február 1-re. Simeon Barbutiu 5. sz. 199

EGY szobás konyhás speizos lakás azonnalra kiadó. Schmidt, Tache. Jonescu 31. 242

KERESEK üres tiszta szobát fürdőszoba használatra január 15-re. Cimeket a kiadóba kérek, Pontos fizető jeligére. 189

SZÉNA, szalma, termény üzlet lakással január 15-re kiadó. Bővebbet Freistadt Strada Ingusta 2. 250

LEVELEZÉS

PATTANÁSOS zsiros arcbrótt tökéletesen meggyógyítja, arcbrótt simává, bársonyossá teszi az Imperial arcszesz. Lerakat Csanda gyógyszerár. 4066

PULLOVEREK keztyük, sálak, olcsó árban. Harisnyák, zsebkendők nagy választékban. Fratii Auerbach, Nicolae Jorga 8. 222

MÜBUTOR asztalos butoralakítást, fényezést olcsón, pontosan készít. Kollár, Canteмир 20. 259

ALLAST KERES

10.000 LEI kaucióval rendelkező pénztárkezelésben, irodai munkában jártas tisztviselő nő szerény fizetéssel állást keres. Friedmann Str. T. Vladimirescu 18. 707

ALLAST NYER

ROMÁN-magyar kisasszony II. osztályos leánya mellé délutánra kerestetik. Ajánlatot „Komoly” jeligére a kiadóba kérünk.

FREULEIN 8 éves másodosztályú kis fiú mellé perfekt román délutáni foglalkozásra felvétetik. Németül beszélő előnyben. Cim Avram Jancu 10 emelet. 767

KISFIAM mellé hegedű tanárt, aki házba jöhet keresek. Cim a kiadóban. 221

SUCHE deutsches Fräulein für Nachmittags stunde zu drei und 5 jährigen Kindern. Adresse: Fuchs Str. Alexandri 7. 258

ÜGYES tisztességes fiatal mindenest jó bizonyítvánnyal felveszek. Főzni tudó előnyben. Corvina könyvüzlet, Piata Unirii 2. 262

MINDENEST éves bizonyítvánnyal felvesz Salamon, Str. Redutei 3. Zsidóórház előtt. 201

TISZTESSÉGES házaspár házmesternek felvétetik. Hönig, Alea Gojdu 7. 261

FÉRFI szakácsot 15-re felvesz az Órás cég. Tache Jonescu 48. 144

JÓ alakú női vagy férfi akt modellt keresek. Tache Jonescu 10. III. em. műterem. 237

MEGBIZHATÓ mindenest szobaleányt felveszek. Bul. Regele Ferdinand 12 fdsz. 2. 255

JÓL főző mindenest keres 15-ére Leitner Str. Saguna 11. 701

ELSŐRENDÜ bőrvágó szabászok, tűzőnők, tanulóleányok, kifutók felvétetnek. Str. Cogalniceanu 13. 255

MINDENEST főzőnőt keresek. Horváth, Str. Vlahuta 24. 249

ADÁS-VÉTEL

ZSÁKSZÖNYEGEIT szép fonalakkal, pontos rajzzal legolcsóbban Székelynénél szerezhetik be. Royallal szemben. 233

EGY „Berkel” mérleget megvételre keresünk. Fratii Lefkovits, Piata Mihai Viteazul 6. 213

JÓ karban levő modern írógépet megvételre keresünk. „Leko” fehérnemű üzem. Str. Nic. Jorga 8 (udvarban). 260

BETÉTI könyveket, állampapírt, azonnali készpénzfizetés ellenében veszek és eladok. Faragó, Cuza Voda 43. Telefon 227. 4142

ELADÓK 1 4 m. ílel függöny, 1 drapéria, 2 szárny, egy ágyterítő, egy garderober szekrény, két kályhavédő, egy fehér feregmen-tes ágy sodronnyal, egy eselédsekreény, két fehér virágállvány, Str. Miron Pompiliu 1 kapuval szemben. 793

ZONGORA rövid Stelzhammer márkájú, eladó. Str. Gen. Praporgescu 5. Averescu-utca mellett. 214

SZÓDÁS vagy kenyeres kocsik használt jó állapotban eladók. Cim: Ritter Ernőné. Str. Astra 32. Telefon 849. 246

ELADÓK: kiállításra díjat nyert gyönyörű szép antik háló betéttel, klubfotelek, íróasztal ruhaszekrény, Biedermayer és Barokk asztal, 4 oszlopos antik óra, sezlón és ágytakaró, függönytartók, szőnyeg és konyhaszekrény. Str. Miron Pompiliu 1 kapu alatt balra. 877

ELADÓ jutányosan fekete 38-as uj körömcipő, rózsaszín gyöngyös villany lámpa, nagy grenadin-ernyős lámpa, 2 éjjeli szekrény lámpa, függöny szárító, lisztes láda, ál-ló fogas, használt olvasni való könyvek. Cim a kiadóban. 247

HASZNÁLT csempét vennék. Dancea Luca, Victoriei 90. 256

EGY diófa ebédlő eladó. Ep. Pavel 17. 253

FIÓKOS fűszer berendezés pult eladó. Freistadt, Str. Ingusta 2. 252

SÜRGŐSEN eladó vendéglői berendezés, egy komplett hálószoba, egy 3+1 lámpás rádió. Str. Nicolae Zigre 27. 251

GOLDSTEIN írógép-vállalat

Str. Avram Iancu 5.
alatt van. — Telefon: 297

Írógép javítások, másolások
és sokszorosítások legtekéletesebben!

Új modellű IDEAL és
ERIKA írógépek érkeztek
szennzációs ujításokkal

JÓ karban levő bundahuzat, átmeneti kabát és felöltő eladó. Str. Samuil Micu 5 kapu alatt jobbra. 226

GYÖNYÖRÜ használt mindenféle méretű belföldi perzsaszőnyegek igen olcsón eladók. Str. Miron Pompiliu 1 kapuval szemben. 998

ORTH. kóser hordóskáposzta, paradicsom, töltésre paprika kapható Schwartznál, Parcului 7. 217

EGY magas feszültségű villanygyógyító gép (Hochfrequenz) eladó. General Mosoiu 6 udvarban balra. 227

KÜLÖNFELE

FORGALMAS helyen trafikot átvinnék. — Ajánlatok Készpénz jeligére a kiadóba kérek. 248

DIVATOS bőrvégek készítését hozott vagy saját anyagból a legújabb minták szerint olcsón vállalom. Str. Miron Pompiliu 1. Régi bőrvégeket átalakítok. 793

Aranyat, ezüstöt, brilliántot

óriási árt vásárolok

HERBST ékszerárubáz
Reg. Ferdinand 3.
Karikagyűrűk 500 lei párja. Aranykaróra 300 lei, óra ékszerjavítás 20, 40, 60, 80 100 lei jótállással.

ÓRÁT ékszert olcsón javít és árusít, aranyat magas árban vesz Földvári Jenő, Avram Jancu 18. 245

HA Palesztinába akar utazni, érdeklődjék az ORT képviselőjénél, Leitner Zoltánnál, Str. Saguna 11. 702

JÓ forgalmu üzlethelyiség bodegának vagy kenyérüzletnek kiadó. Str. Aradului 1. Vaida Aron. 239

PARKETTKEFE, kefeseprű, ruhakefék, hajkefék legolcsóbban Stern S. Endre cégnél. Str. Nic. Jorga 10. Telefon 3-78 169

SZINES fehérnemű himzést, toledót olcsón készítek. Barnáné, Str. Matei Corvinul 20. 235

BÁRMILYEN szőnyeg, függöny javítását a legolcsóbban vállalom. Strada Cosbuc 9. e. 6. 257

ELKÖLTÖZÉS miatt központban nagy terekkel kis bérház eladó. Más üzletház villamos mellett adóárverésen eladatik. Dr. Mandel Cogalniteanu 8 emelet. 215

KITTY szalon elismerten a legjobb. Készítünk elegáns angol, francia ruhákat eredeti modellek után. Gyermek ruhákat, izlésesen és elsőrendű kivitelben. Str. Regele Carol 26. 776

HIMZETT szines zsebkendők igen olcsón kaphatók Str. Miron Pompiliu 1 kapuval szemben. 997

Minden új könyv
egy élmény...

Olvassa a
NAPLÓ

Kölcsönkönyvtárának ujdonságait
havi 10 Leiért

Rádió műsor

KEDD

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Felolvasás. 18,15: Lemezek. 19: Felolvasás. 19,15: Lemezek. 20: Hírek. 20,15: Jazz. 21,05: Felolvasás. 21,25: Rádiózenekar. 22,30: Hírek. 22,45: Zenekari ábránd. 23,30: Lemezek. 23,45: Hírek külföldre. 23,55: Hírek.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek 11,20: Felolvasás. 11,45: Felolvasás. 12,10: Nemzetközi vízeljárószolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13,05: Kéthelyiné Wakots Margit énekel. 13,40: Hírek. 14: Szalonzene. 14,30: Pontos időjelzés. 15,40: Hírek. 17,10: Asszonyok tanácsadója. 17,40: Pontos időjelzés. 18: Gitárkettős. 18,55: Cigányzene. 19,55: Rapaich Rajmund előadása. 20,25: Sándor Mária énekel. 21: Vigjáték-előadás a Studióban: A fősvény. 22,50: Hírek. 23,10: Ének. 23,40: Hanglemezek. 24,10: Jazz. 1,05: Hírek.

„Magus” egérirtószer 1 doboz 10 lei
„Binicid” patkányirtószer 1 doboz 38 lei
„Haller” petrolgázkályhák 400 leitől feljebb

Siern József vaskereskedése
Piata Mihai Viteazul 2. Telefon 8-92.